

iHERE – Digital Health literacy Education for vulnerable groups

Περίληψη

Σε έναν κόσμο που η ψηφιοποίηση διευκολύνει την καθημερινότητά μας, εξακολουθούν να υπάρχουν ομάδες ανθρώπων που στερούνται ψηφιακού αλφαριθμητισμού και, κατά συνέπεια, ψηφιακού αλφαριθμητισμού υγείας. Το πρόγραμμα iHERE στοχεύει να φέρει τις ευάλωτες ομάδες πιο κοντά σε μια πιο εύκολα διαχειρίσιμη και βιώσιμη πραγματικότητα, εστιάζοντας στα ζητήματα υγείας τους, κατανοώντας τις ανάγκες τους και αναπτύσσοντας στρατηγικές για την εφαρμογή του ψηφιακού αλφαριθμητισμού υγείας στη ζωή τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συχνά θεωρείται ως ένα σύνολο πλουσίων χωρών, όπου τα κοινωνικά συστήματα παρέχουν προστασία και η υγειονομική περίθαλψη είναι εύκολα προσβάσιμη σε όλους. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετά κενά στην κάλυψη υγείας και κοινωνικής πρόνοιας και εμπόδια στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού που δημιουργούν ανισότητες πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας. Ως εκ τούτου, η κάλυψη των αναγκών των ομάδων αυτών είναι απαραίτητη σε επίπεδο ΕΕ. Το πρόγραμμα iHERE θα επικεντρωθεί στις ακόλουθες ευάλωτες ομάδες στις χώρες που συμμετέχουν στην κοινοπραξία, αλλά και σε επίπεδο ΕΕ: μετανάστες/πρόσφυγες, ηλικιωμένοι και άτομα από χαμηλές κοινωνικοοικονομικές ομάδες ή που ζουν σε συνθήκες φτώχειας/κίνδυνου αποκλεισμού.

Οι ευάλωτες ομάδες αντιμετωπίζουν ποικίλα προβλήματα υγείας κοινά αλλά και διαφορετικά μεταξύ των ομάδων. Το 1^ο πακέτο εργασίας του iHere συνέλεξε σημαντικά δεδομένα και για ολόκληρη την ΕΕ και για κάθε χώρα της κοινοπραξίας χωριστά. Σε επίπεδο ΕΕ, η κατάσταση της υγείας των ευάλωτων ομάδων είναι χειρότερη σε σύγκριση με αυτήν του γενικού πληθυσμού και αντανakλά την κατάσταση της εκάστοτε χώρας της κοινοπραξίας. Ζητήματα υγείας που αναφέρονται συνήθως από τις ευάλωτες ομάδες είναι μεταξύ άλλων ψυχοκοινωνικά προβλήματα, δυσκολίες/προβλήματα σχετικά με τη διατροφή, τραυματισμοί, μη μεταδοτικές ασθένειες (ΜΜΑ) και οδοντικά προβλήματα. Τα θέματα υγείας αυτά παραμένουν καθώς σχετίζονται με πολλαπλά εμπόδια που οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού δεν είναι εφικτό να καταπολεμήσουν από μόνες τους. Κατά το πρώτο στάδιο υλοποίησής του, το iHERE εντόπισε αυτά τα εμπόδια, ώστε να κατανοήσει τις ανάγκες των ευάλωτων ομάδων. Στην έλλειψη ενημέρωσης για θέματα υγείας, στην αναποτελεσματικότητα του νομικού πλαισίου σχετικά με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης στην έλλειψη δράσεων για την προαγωγή της υγείας και στην πρόληψη ασθενειών και στον αναλφαριθμητισμό υγείας έρχονται να προστεθούν πρακτικά ζητήματα όπως η γλώσσα, το κόστος της ιατρικής περίθαλψης και οι τυχόν αναπηρίες.

Ο ψηφιακός αλφαριθμητισμός υγείας είναι μια δεξιότητα που θα μπορούσε να ενδυναμώσει αυτές τις ευάλωτες ομάδες. Για να αναπτύξει στρατηγικές που θα ενισχύσουν/βελτιώσουν τον ψηφιακό αλφαριθμητισμό υγείας, το iHERE συγκέντρωσε δεδομένα σχετικά με τον κίνδυνο ψηφιακού

αποκλεισμού των ευάλωτων ομάδων, τον ψηφιακό τους αλφαριθμητισμό και τα επίπεδα χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας. Αξίζει να αναφερθεί, ότι όλες οι ευάλωτες ομάδες φαίνεται να είναι πρόθυμες να κατανοήσουν, να μάθουν και να χρησιμοποιήσουν την ψηφιακή τεχνολογία, επειδή πιστεύουν ότι θα κάνει τη ζωή τους λιγότερο δύσκολη. Η προθυμία τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κίνητρο για την συμμετοχή τους στις παρεμβάσεις ψηφιακής υγείας.

Ωστόσο, για την επίτευξη των παραπάνω, εάν η πρώτη γραμμή του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, οι επαγγελματίες υγείας και άλλοι εκπαιδευτές υγείας δεν συνεισφέρουν σε αυτή την προσπάθεια. Πέρα από την προθυμία των ευάλωτων ομάδων να υποστηρίξουν αυτήν την προσέγγιση, η υλοποίηση παρεμβάσεων για την ψηφιακή υγεία θα πρέπει να βασίζεται σε δύο σημαντικούς παράγοντες. Αυτοί οι παράγοντες είναι η αποδοχή της τεχνολογίας από την πλευρά των επαγγελματιών υγείας και των εκπαιδευτών υγείας, καθώς και η ικανότητά τους να εφαρμόζουν, να αξιολογούν και να χειρίζονται αυτές τις τεχνολογίες για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Μεταξύ των χωρών της κοινοπραξίας, υπάρχουν ορισμένες παρεμβάσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου, που απευθύνονται τόσο στις ευάλωτες ομάδες όσο και στους επαγγελματίες υγείας και τους εκπαιδευτές υγείας. Ωστόσο, βλέπουμε ότι δεν επαρκούν για να βελτιώσουν την υφιστάμενη κατάσταση της χρήσης της ψηφιακής υγείας. Για να γίνει αυτό, το iHERE δημιούργησε μια εργαλειοθήκη, η οποία περιλαμβάνει εργαλεία βέλτιστων πρακτικών που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση του επιπέδου του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού στην υγεία και για τη δημιουργία παρεμβάσεων ψηφιακής υγείας σε ευάλωτες ομάδες. Αυτή η εργαλειοθήκη θα είναι χρήσιμη για το πρόγραμμα iHERE ώστε να αξιοποιηθεί περαιτέρω και να αναπτύξει νέες, προσαρμοσμένες, πιο αποτελεσματικές και πιο ολοκληρωμένες στρατηγικές για την εκτίμηση των επιπέδων ψηφιακού αναλφαριθμητισμού υγείας και την ανάπτυξη σχετικών εκπαιδευτικών μαθημάτων και για τις δύο πλευρές, τους επαγγελματίες/εκπαιδευτές υγείας και την κάθε ευάλωτη ομάδα λαμβάνοντας υπόψη το υπόβαθρό της.

Συλλογικά, το 1ο πακέτο εργασίας του iHERE ανοίγει το δρόμο για τον κύριο στόχο για τον οποίο έχει δεσμευθεί το iHERE: να γίνουν κατανοητές οι ανάγκες και να εκτιμηθεί το επίπεδο του ψηφιακού αλφαριθμητισμού υγείας των ευάλωτων ομάδων, να εντοπιστούν οι ανεπάρκειες του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, να πυροδοτηθεί το ενδιαφέρον των επαγγελματιών/εκπαιδευτών στον τομέα της υγείας για την ψηφιακή υγεία και να αναπτυχθούν στρατηγικές για ένα ευρέως προσβάσιμο ψηφιακό σύστημα υγείας για κάθε χώρα της κοινοπραξίας.